

Heute Gott feiern
Symposium z okazji 50-lecia
Niemieckiego Instytutu Liturgicznego w Trewirze
(15–17 listopada 1997)

Oddolne działania zmierzające do odnowy życia liturgicznego nazwane przez papieża Piusa XII „przejściem Ducha Świętego przez Kościół” można było obserwować od końca XIX wieku w kilku krajach Europy Zachodniej. Również w Kościele niemieckim nie brakowało ludzi i całych środowisk, w których podejmowano różne inicjatywy. Aby prace te nie były bezowocne i nie zmierzały w niewłaściwym

kierunku niemieccy biskupi powołali w 1940 r. Komisję Liturgiczną, która miała czuwać nad poprawnością podejmowanych wysiłków. Lata wojny nie pozwalały na nic więcej. Jej zakończenie umożliwiło rozwinięcie lepszej inicjatywy — 17 listopada 1947 roku powołano do życia Niemiecki Instytut Liturgiczny, któremu postawiono ambitne cele: podjęcie fachowych badań nad dziejami liturgii rzymskiej oraz wypracowanie wskazań dla współczesnego duszpasterstwa liturgicznego.

Jubileusz 50-lecia istnienia Instytutu stał się okazją do zorganizowania międzynarodowego sympozjum w Trewirze pod znamienym tytułem: *Współczesne sprawowanie liturgii*. Organizatorzy: Niemiecki Instytut Liturgiczny oraz Katolicka Akademia Teologiczna z Trewiru, obserwując istniejące dziś na gruncie niemieckim napięcia pomiędzy obowiązującymi formami liturgii a faktycznym stylem jej sprawowania, postanowili podjąć próbę odpowiedzi na pytanie o drogi rozwoju liturgii na przełomie tysiącleci. Już w samym podtytule zarysowano dwa interesujące aspekty: wrażliwość liturgiczną współczesnego człowieka oraz otwartość liturgii na aktualne zmiany mentalności ludzi. Ponad 150 uczestników miało okazję wysłuchać w murach miejscowej Akademii Teologicznej kilku ciekawych wykładów, popracować w grupach tematycznych, uczestniczyć w liturgii przygotowanej przez różne kręgi oraz podyskutować na interesujące tematy z ciekawymi ludźmi.

Pierwszy dzień poświęcono ocenie obecnej sytuacji. Prof. Michael Ebertz z Fryburga podjął próbę socjologicznej analizy miejsca liturgii we współczesnym społeczeństwie. W drugim dniu skupiono się na poszukiwaniach nowych form komunikacji w liturgii. W pierwszym referacie prof. Herbert Vorgrimler z Altenberg przedstawił oczekiwania teologii systematycznej, która chce w liturgii widzieć obraz, odbicie Kościoła. Z kolei prof. Karl-Heinrich Bieritz z Rostocka szukał odpowiedzi na pytania, jakie liturgika jako nauka stawia współczesnemu społeczeństwu świętującemu tajemnicę Boga w liturgii. Popołudniowa część tego dnia wpędziła niejednego w rozterkę, należało bowiem wybrać jedną z możliwości, jakie dawała praca w zespołach, w których wygłoszono 7 referatów. Podjęto w nich następującą problematykę:

- muzyka jako istotny element pomagający w osobowym przeżywaniu liturgii,
- miejsce rytów i rytuałów w zsekularyzowanym społeczeństwie,
- miejsce, obraz i liturgia — perspektywy współzależności,
- jakiego języka używać w liturgii?
- liturgia pogrzebowa w postchrześcijańskiej społeczności,
- liturgia jako miejsce katechezy,
- rola ruchu w liturgii.

Ostatni dzień stwarzał możliwość pracy również w grupach tematycznych. Można było uczestniczyć w trzech kolejnych grupach, bowiem prowadzący zajęcia powtarzali je trzykrotnie. Zaproponowano do dyskusji następujące zagadnienia:

- rola kobiety w liturgii,
- niedzielna liturgia bez udziału kapłana,

- liturgia sakramentów wtajemniczenia chrześcijańskiego,
- ekumeniczny wymiar liturgii,
- współczesne formy sprawowania liturgii,
- liturgia bożonarodzeniowa dla niewierzących.

Wszystkie zajęcia kończono ogólnym spotkaniem podsumowującym. Ponieważ okazją do zorganizowania tego sympozjum był wspomniany wyżej jubileusz, wszyscy zainteresowani mogli drugiego dnia spotkać się wieczorem z prof. Balthasarem Fischerem, który, jako długoletni dyrektor Instytutu oraz jeden z twórców posoborowej odnowy liturgicznej, podzielił się swymi ciekawymi wspomnieniami i doświadczeniami.

Całość zamknęła uroczysta Msza święta w zabytkowej katedrze trewirskiej, z udziałem licznych biskupów, kapłanów i wiernych. Była to główna uroczystość jubileuszowa, której przewodniczył kard. J. Meisner z Kolonii. Udział ważnych osobistości był wyrazem podziwu i wdzięczności za wkład Instytutu Liturgicznego w kształtowanie życia liturgicznego w krajach języka niemieckiego, a zwłaszcza w przygotowanie i wprowadzenie w życie posoborowych ksiąg liturgicznych.

Ks. Erwin Mateja